

Öja, Krausbergs län.

Trägef. 1

1) I det allmänna folkminnesväsendet ligger den föreställningen att varje människas dödsögonblick är förutbestämt. Därom vittna sådana uttryck som "Hans tid var ute, han skulle inte leva längre" som ofta höras, särskilt när det gäller olycksdådare. Likaså dödsögonblick och dödsplats: "Där skulle han inte komma längre" (om en överkörningsolycka)

2) Den som medskriver detta vet åtminstone om en gammal gammal, som med ökat intresse på sig se likfärder när dödsfall skall inträffa. Svår att få något bestämt ut men har berättat om speciellt fall före en namngiven persons dödsfall. Han kom sent en kväll på en skogsväg då plötsligt skogen lyftes upp och ett starkt ljus så att ris och gräs (längan) tydligt syns på marken. (Jag går mot döden vart jag går) hördes och ett liktåg körde tvärs över vägen "liksom lyft upp i luften ett steg" och alldeles ljudlös. Man kunde icke pröva om deltagarna och på likkistan såg den personen och körde, som sedan innan en vacker Platon för synen är en skogsbärke, som kallas "brändabäcke" och som har många om sig vara ett tecken för spökar och gäster av olika slag. - Samma gamla berättelse om att en friska grenar av gran falla ned på vägen kommer innan kort ett liktåg att dra från där. - Om man plötsligt utar tydlig anledning tycks mig förminna obetydligt lyft är det liklykt och bådär snart dödsfall innan likautspäpströken. En person berättar att han en gång såg ett be

Om en brödrösk nämligen av prästen, när den hörs ut genom ett horn upp till medelst "bestyrket" det är...

dödsfall kände en "kvalmig lukt" var gånge
man gick förbi den gård dödsfallet följde.
En person ansåg en sin släkting död fö
bäddad genom att ett porträtt av honom
flera gånger ramlat ned från väggen.

3) Allmänt anses att om barn (framförallt, av
vuxna) råka lägga något (obrå, vedträ el. dyg.) i
kors betyder det dödsfall inom familjen. -
Strömmar av blommar det samma. -
Före gick man "årsgång" (det påstås inte än
men möjligtvis i så fall väl) för att ta
reda på vilka som skulle dö under året.
Dessa årsgång skedde midsummar- eller
måtten. Var man särskilt "fallen för"
att se kunde man då möta liktåg
och såg då de personer som skulle d
(i allmänhet som kruskar på likväg
tror jag mig ha funnit). Man måste
iakttaga obrottslig tystnad även om man
blev tilltalad. Skadade man kunde man b
utsätt för miss handling i form av präst
aspilar o. dyg. Gick man julapans två
och kände in i förtut där en fann
var ramlad omkring juldagen såg man
deras skugga kunnades som skulle d
under året. Detta är flera äldre per
funt och fort på ännu men om man
verkliga går ut ser efter kan jag g
med beständigt avjora. Det betyder
som man ansåg handlingssättet på
något så "syndigt" eller som om
man trodde det skulle påskynda en
egen död.

Under årets
lopp.

4) Se ovan. - Har hört att personer som
skola dö hastigt ibland även om de a

- friska och vid gatt till plötsligt för en ö
blick "se ut som dödsfallar".
- 5) Ja. Så vitt jag förstätt rätt verkar det som
om man gärna samlade mycket folk vid
dödsbäddarna och i vår by brukas gärna
grannarna hämtas in, då någon ligger för
döden.
- 6) Har jag hört något om detta direkt men kan på
peka ut det ännu allmänt anses vara ett
säkert tecken på att en person är dödsdömd
om man (vid sjukdom) känner ånskan att
lyfta sängplats. "Han har börjat ånska bädd
så honom är det snart ute med". - Säng-
kläderna stränkas åt den som ~~far~~ passerar
den döde - detta bruk är ännu regel m

Träp. II

- 34) Barnet skall lindas hårt och väl om barnen för
ej bli ljulkenet (särskilt om det är en pojke
Hört en person som alltid sade "Gud fröste" när
ett spädbarn gäspade.
- 35) Vagnen skall vara väl "inlindad", skall vara bär
som om barnet låge där - detta för att barn
ej skall bli kinnigt. Då barnets plagg tvätt
måste de torras väl om annorstycktt inomhus
Hängas de ute komma vättarna och genom
att de vidröra kläderna bringa de olycka öve
barnet.
- 36) Manfolk och kvinnor med dåligt rykte i sedlig
ansende böra ej få se på späda barn. Osa
skälnde utryck "Gud fröste" har jag hört äl
personer yttra då de bröte fram till en
dagga
- 37) Man bör ha stål i vagnen inom barnet å

döpt för att ej brollren skola byta bort det. - Ho
många berättelser om barn som blivit bär
brollren na kommit på natten med storm o
ny, människor som legat i samma ru
boni barnet na blivit förlamade och
kunnat röra sig, barnet har skrikit, men
de förlamningen i skriket har man ingenting
kunnat se på barnet, som emellertid
sedan blivit styggt och föräldrarna en
slåga. I en variation berättas att en
för länge sedan en rik bonde fick sitt 6
barn barn tillbaka mot att han
skaffade en ofantligt stor summa guldpen
han kunde ej anskaffa allt det brollren fo
och stal då i kyrkan en kalk av guld.
blev sen i fångelse men då han var
(det rätta) vurst upp räddade han fadern
från fångelse och i kyrkan gjorde han
fällsamman med sin son av bär och
guldkalken stod plötrigt på altaret o
brollren hördes aldrig av mer. "Bortby
kallar man ofta slakt barn.

38) för att barnet i framtiden skulle få god af
skulle det givas vitkål ur en träkärl. I
modern skall efter råd och lagomhet låg
en (~~guldkalke~~) silverslant i svepen. När
barnet bäres ut skall en mansperson
möta i dörren med en brödkäpa under
armen och säga: "Gud måne aldrig giva
sånne möte barn!"

39) störta barnets gudmor skall vara av manns
släkt - helst hans mor. Andra barnets
mågan av hustruens släkt - helst hennes o
sedan tyks ej gud mors valit spela mågan
roll.